

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoasă.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

„Irredentismul român.”

Unul dintre puținele diare ce ne mai vin dela București*) reproduce după un diar francez un articol privitor la tema „irredentismului român.” După unele imputări la adresa guvernului român pentru „manifestațiuni irredentiste”, diarul parisian se îndreaptă către maghiari în chipul următor:

„Dacă diarele din Viena, ear mai ales cele din Pesta, au luat cu înverșunare la răfuială pe România, cu ocaziunea incidentului sîrbătorilor din Iași, este fiind-că într'insul există o cestiune română, cestiune ardețoare, care există, nu în România, dar în Ungaria.

„Aproape trei milioane de români locuiesc poalele septentrionale ale Carpaților, și partea cea mai mare a acestor populațiuni de rasă și de limbă română este supusă direct dominației guvernului maghiar; în unele provincii ele formează cea mai mare parte a populațiunii.

„Printr'o ciudată fatalitate, problema atât de complicată, pe care diversitatea și antagonismul de rase o împune guvernului monarhiei austriace sînt află tot astfel de primejdioasă în toate părțile cari compun acest mare tot, în Bohemia, în Ungaria în Galiția. Ungurii, cari au protestat atât de mult și atât de cu înverșunare contra sistemului centralisator și a tentativelor de germanizare, al căruia cel mai ilustru reprezentant era principele Metternich, nu și fac nici-un scrupul acum, că sau scăpat de dominația nemțească, sînt aplică, cu asprimea și cu violența ce este în caracterul lor național, un sistem de maghiarizare cumplit asupra populațiunilor române din Banat și din Transilvania; și se poate dice, că în acest imperiu austro-ungar, care intrinsec sub sceptrul Habsburgilor atâtea naționalități deosebite, paria monarhiei sînt Români, cari relevă direct de coroana Sîntului-Stefan. Un sistem electoral ingenios răpescă elementului român ori-ce șansă de a fi reprezentat în Parlament, nu într'o proporțiune ecuitabilă, dar nici într'o măsură oarecare.

„Guvernul reprezentativ în Ungaria nu există de cât pentru elementul unguresc, care singur este reprezentat, în vreme ce populațiunile române, persecutate în limba lor, în scoalele lor, escluse de fapt

din funcțiunile publice, sînt supuse apăsării partidelor parlamentare, una din cele mai aspre, din cele mai tiranice, care poate fi.

„Se pricepe lesne efectele, care le produce nise asemenea procederi de guvernămînt, și simțintele ce pot nasce în sinul populațiunilor apăsate în ceea ce au ele mai prețios, atunci mai cu seamă când aceste populațiuni vîd că de cealaltă parte a Carpaților, un popor, frate prin sânge, prin limbă și prin religie, a reeșit, după secolii de suferințe, sînt și cucerească independența și libertatea.

„Acum există oare în România o partidă irredentistă după fasonul italian? Nici într'un chip. Situațiunea celor două țeri este cu desevîșire alta. Ca sînt nu mai vorbim de estrema desproporțiune de forțe, care există între România și Italia, ori-care bărbat de stat străvădător din România, nu se poate sînt nu cunoască acea veritate elementară, că existența României este legată de existența unei Austrii puternice și prospere. În ziua în care Austria ar fi sfîrmată și atât de nimicată în cât sînt lase a i se smulge din provinciile ce le deține de secolii, din ziua aceea calea la Constantinopole ar fi deschisă, ear România, care are nenorocirea sînt se afle pe această cale, ar fi prima victimă a catastrofei ce ar fi distrus pe unica putere mare militară, care stă de pază pe acest punct al globului.

„Ce doresc dar românii, bărbați de stat serioși, cari au o justă idee despre condițiunile în cari poate trăi și a se desvolta junele regat latin de pe marginele Dnării? O desmembrare a Austriei, o anecșare de provincii române ale imperiului? Nu, tot ceea ce simpatia înăscută a comunității de rasă și de limbă poate inspira locuitorilor României independente, este dorința ardețoare de a se da în fine dreptate populațiunilor române, cari trăiesc sub dominația guvernului Ungariei, de a nu se mai violența aceste populațiuni în simțimentele lor cele mai respectabili; de a nu se mai sforța prin procedări vecșatoare și tiranice, a le smulge limba și naționalitatea; într'un cuvînt la Pesta, ear' nu la București este soluția cestiunii Românilor din Austria: și fantoma Irredentismului român, care turbură repausul bărbatilor de stat unguri nu va perî de cât în ziua justiției și a libertății.

„Amintească-și Ungurii cum numai în doi secolii de dominațiune Francesii au reeșit sînt și asimileze populațiuni de rasă și de limbă germane ast-tel, că în ziua de separațiune, desperarea acestor popoare a fost pentru Franca o consolare și o speranță tot-d'odată, și că dinaintea istoriei aceasta va fi

eterna sa onoare, justificarea dominațiunii sale și titlul imprescriptibil al drepturilor sale pe viitor.

„Cât pentru România, ea n'ar putea, în oara aceasta, sînt aibe altă nobilă ambițiune, de cat a-și concentra toate forțele vii ale activității sale și ale inteligenței sale pe vastul câmp al lucrărilor ce a indeplinit și al progreselor ce cată a realiza.

„Trebuie se facă cuceriri de acestea, cari nu o vor costa nici o lacrimă, nici o picătură de sânge, atîta numai sînt fie călăuzită de o administrațiune înțeleaptă și onestă și sforțările ei sînt fie secundate de o politică într'adevăr națională.”

Revista politică.

Sibiu, în 29 Iulie.

În Ungaria se simt și acum urmările afacerii dela Tisza-Eszlár. Aci în loc s'au escat, în timpul cel scurt dela publicarea sentenței unele incendii. Poporațiunea de acolo are prepus, că jidovii ar fi urdătorii incendiilor. La unul dintre aceștea, un jidov fu lovit cu furca de fer; o fată de jidov, dacă nu întrevenea gendarmeria era gata sînt fie aruncată în foc. Un diar din Viena adauge la toate acestea, că țeranii, de altmintrea oameni trezi, au declarat, că mai aprindîndu-se ceva încă odată la oare-care dintre ei, trebuie sînt curgă sânge. Este de însemnat, că diarele din care împrumutăm scirile acestea sînt jidovofile. Semn dar, că spiritele în Ungaria sînt agitate. După Pojon vine Budapesta la rînd, unde se instalează tumulturile antisemitice. Cu altă ocaziune amintisem de cele ce s'au întemplat în Budapesta îndată după sosirea lui Moritz Scharf și a părinților lui acolo. Diarele sosite astăzi dela Budapesta și dela Viena descriu pe larg tumultul de Mercuri seara. Multime de oameni au bombardat ferestrele casei jidovesci unde petrecea familia Scharf. Multimea a spart și prăvăliile din apropiere. Poliția, care eșise sînt domolească tumultul, n'a fost de ajuns, a trebuit miliția sînt vină într'ajutoriu. „N. fr. Presse” esclamă: „Ddeu scie unde vom ajunge cu nebulia antisemitismului. Responsabilitatea guvernului unguresc creșce din și în și.” Pentru seara de eri a fost consignată cavaleria. În strada Kerepes este cordon militar, care nu permite sînt treacă decăt oameni îmbrăcați cum se cade. Semnificative sînt cuvintele următoare din raportul diarului mai sus citat: În spitalul Rochus fură aduși mulți vulnerați. Se vede, că tumultul degenerase în luptă,

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

— Bine, bine, pregătesce-te, băiete; eu și-am promis, că am sînt și ajut.

— Dta nu-mi poți ajuta, domnule Goeffle; am lipsă de tovarășul meu; alerg sînt caut.

— Ei bine, du-te. Într'aceea eu voi merge la Stenson, căci n'am avut încă privilegiul a-l saluta, și poate el nu mă scie aici. El nu vine nici când.

A! pardon, domnule Goeffle, el vine, tocmai acum a fost aici. Eu l'am vîdut până ce erai dta dus... și chiar, veți, mi-am uitat a-ți spune, că m'a luat drept drac, sau drept tantom, căci s'a inspăimîntat grozav și a fugit, impedecându-se și vorbind câte verđi-uscate.

— Așa! în adevăr! el este atât de poltron? Dară eu n'am dreptul a-l batjocori, eu, care am cređut, că vîd doamna sură! Și totuși, nu este cu puțință, sînt te fi luat Stenson drept ea?

— Nu sciu drept cine m'a luat, poate drept umbra contelui Adelstan?...

— E! e! Se poate; iată portretul sînt, alături de portretul nevetei sale, el are cam statura și turnura dtale. Totuși... în costumul, cel ai acuma...

— Nu-l aveam încă, eram în hainele dtale cele negre.

— Ei, ce faci acum? Te maschezi?

— Nu; îmi pui masca în cap, decumva voi fi nevoit a merge sînt caut pe servitoriul meu în castelul nou.

— Arată mi dară masca. Trebuie, că e foarte genantă?

— Nici de cum; este o mască de invențiunea mea, ușoară și mlădioasă, toată de mătasă, ea se pune în cap ca o căciulă, a cărei vizir il poți ridica sau lăsa în jos după plac. Când masca este ridicată, de o acopere pălăria, ea ascunde cel puțin pîrul, care este prea tufos pentru a nu atrage atențiunea. Când este lăsat în jos, ceea ce pe afară, în clima aceasta, este foarte plăcut, ea nu rischează nici odată a cădea jos și eu n'am osteneala a înoda sau desnoda mereu o pantlică, care se rumpe sau se incurcă. Veți, nu este aceasta o invențiune fericită?

Minunată! Dar poți face sînt nu și se recunoască glasul?

— O! Tocmai aceasta este talentul și specialitatea mea; trebuie se scii, fiindcă ai asistat la una din posnele mele.

— Așa-i; eu a-și fi jurat, că sînteți doisprădece în baracă. A da! am sînt te aud de seară. Mă voi duce în public; dară nu voiesc sînt sciu piesa înainte. La revedere, fetu-meu, mă duc se cerc a răpi bătrînului Sten vre-o lămurire despre năluca de ađi noapte. Dar de unde este ramul acesta de cipresă, ce-l pui în cadrul doamnei sure?

— Încă ceva ce am uitat a-ți spune: dl Stenson l'a adus aici. Nu sciu ce a voit sînt facă cu el; l'a aruncat la picioarele mele, și fostu-ia intențiunea sau nu, eu voiesc sînt fac cu el un omagiu acestei sînt mane baronese Hilda.

— Nu te îndoii, Cristiane, aceasta a fost și intențiunea bunului bătrîn. Măno sau poimăne... Stai îmi amintesc datele... Doamne, tocmai astăzi este aniversarea moartei baronesei! Acuma îmi esplic eu cum de s'a hotărît Stenson a veni aici, pentru a face rugăciuni.

— Apoi, dișe Cristian, desfăcînd mica bandă de pergament, ce era în giurul ramului, și ce dl Goeffle o ținu drept pantlică, cearcă a lămuri versurile din Biblie scrise aici. Eu mă grăbesc și ies înainte.

Asceaptă! dișe dl Goeffle, care și puse ochelarii ca se cetească banda de pergament, dacă mergi la castelul nou și dai pe acolo de dl Nils, care n'a venit la ojină, fă-mi plăcerea și-l prinde de urechi și-mi-l adu. Vrei?

despre care „Presse“ spune, că pe la 11 oare între popor de o parte și între polițieși sol dați de altă parte, dura încă pe stradă.

Telegramele, care au sosit ași dela Buda-pesta spun, că cordonul ține închis locul unde s'a petrecut tumultul de Miercuri seara. Prăvăliile și restaurațiunile în stradele învecinate sunt încuiate. Patrole tari percurg stradele. Poporațiunea, la părere din curioși, umblă în sus și în jos. Altă telegramă spune, că liniștea în genere nu s'a turburat; adaugă însă, că s'au făcut mai multe arestări și că poliția pășese în contra grămădirilor de oameni cu toată energia.

În Bohemia se petrece afară de parlament încercarea unei împăcări între cechi și nemți, la care însă până acum lucră numai capii partidelor cehice. Organul cechilor juni stăruiesc cu tot adinsul pentru împăcare cu ori ce preț. Țiarele nemțesci iau notițe despre încercarea aceasta numai pentru ca să aibă ocaziune a spune cechilor, că nu se vor putea împăca cu densii.

Întelnearea împăraților este tema cea mai însemnată, pentru toate foile austro-unguresci și germane. „Național Zeitung“ din Berlin se folosește de ocaziune și împarte: Ultramontanilor și polonilor lecțiuni aspre pentru ostilitatea lor contra alianței austro-germane. Nu și uită nici de maghiari, pe cari i amenință cu soarta Turciei și a Poloniei, dacă vor mai cocheta cu slavii și în special cu polonii. Acestora le spune respicat să și ea toate speranțele dela înființarea regatului lor.

Aceasta o spune și Gurco, generalul și guvernatorul rusesc din Varșovia, ofițierilor ruscsci, întruniți la un banchet, cu paharul plin de șampanie în mână, însă după cum afirmă „P. Ll.“, fiind treaz cu desăvârșire. Guvernatorul general vorbește despre nisuița de a se întări puterea slavismului; polonii se abdică, odată pentru totdeauna, de naționalitatea lor, se se părăsescă fantasiile lor și se recunoască, că existența lor morală este basată numai în puterea slavismului.

„Politische Nachrichten“ din Berlin atrag atențiunea asupra agitațiilor polone din Prusia apusană și provincia Posen. Scopul signalului din „P. N.“ nu poate fi altul, decât, barbaților de stat germani se nu le scape din vedere năsuința polonilor către un regat independent. Cu aceasta stă în legătură și eventualitatea unei modificări a atitudinii guvernului austriac față cu polonii din Galizia, la adresa cărora se scrie din Berlin diarului „Bohemia“, că principele Bismarck se silește sau a abate politica austriacă îngrăbă dela cărarea aceasta (polticeii slave) sau a și cănta despăgubire în alianța cu Rusia.

În sfârșit pentru postul de ambasador francez pe lângă curtea din Viena s'a denumit Foucher de Careil. Judecând după ȝiarele franceze, ambasadorul cel nou ar fi un literat bun, dar rău diplomat. „France“ din Paris este de părere, că la Viena, în filiala oficiului de esterne a lui Bismarck, se cere un diplomat mai bun, căci aci are un diplomat ocaziunea cea mai bună de a vedea în cărțile diplomației germane.

Spania a fost în ȝilele acestea bantuită de una din acelea revoluțiuni, de cari este bogată istoria Spaniei. Vre-o câțiva ofițieri și soldați din o garnisonă provincială au proclamat republica. Regele îndată a scris un decret, prin

Cristian promise a-l aduce mort sau viu, dară el n'avu a merge departe pentru a găsi pe servitorul său și pe acela al dlui Goeffe. În curte îi veni ideea a se uita mai întâiu în grajd, acolo găsi pe Puffo și pe Nils, horcăind împreună și ploați de beți, unul ca și celalalt. Ulfilas, care suferea vinul mai bine, se preumbla prin curte foarte mulțumit, că nu este pe însărate singur; el arunca din când în când câte o privire frățească celor doi soți ai săi de beție. Cristian înțelese iute situațiunea. Nils, care pricepea limba svedică ca și cea dalecarliană, a trebuit să servească drept interpret între cei doi bețivi; pretenia lor născândă fu cimentată în pivniță.

Bietul lacheu mic n'avea nevoie de ispitire multă pentru a pierde amintirea stăpênului său, dacă l'a fi chinuit mult amintirea aceasta, până la momentul când, întins moale pe mușchiul uscat ce servă drept așternut de vite în țeara aceasta, cu obrazii animați și cu nasul înflăcărat, își uitase ca și Puffo toate grijile din lumea aceasta vulgară.

— Ei, ȝise dl Goeffe către Cristian, pe care îl întelni în curte și care îi arăta spectacolul acesta atîngător, cât s'a trezi ștregarul acesta, am să mă scap de servițul meu pe lângă d-lui.

— Dară eu, domnule Goeffe, replică Cristian foarte îngrijat, eu nu mă pot lăsa de acest dobitoc de Puffo. L'am scuturat în zadar, el este mort, și

care a suspendat constituțiunea și a imputernicî ministerul se introducă legile marțiale în provinciile, în cari vor afla ei cu cale.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Lipova, 7 August n. 1883. Este un fapt psihologic prea bine cunoscut, ce influență binefăcătoare au societățile, reuniunile diverse în dezvoltarea omenimei.

Și de are lipsă un popor de astfel de conveniri sociale cu un scop oare care mai înalt, apoi de sigur poporul român este cel dintăiu între aceste popoare. Societatea pentru fond de teatru român este una dintre cele puține, care conscie de starea mult lipsită a românului sau format spre înălțarea spre unirea în cugete și simțire a lui. Și interesul ce l'arată acel popor românesc pentru a căruî bine s'a format aceea asociațiune — este de sigur barometrul demnității lui morale.

Venind deci la obiect am să constatez cu cea mai viuă plăcere, că adunarea generală din est an a amintitei societăți ținute în Lipova la 6 și 7 August au fost preste așteptare bine cercetată. Minimumul 500 de oaspeți din giur și din departare s'au strins la această sərbare națională.

Din cele două ședințe ținute ași și eri estrag următoarele:

1. S'a votat o 100 fl. în bugetul pe anul viitor pentru acuirarea de diplome pe seama membrilor fondatori și ordinari pe viață a societății.

2. Avere totală a societății e de 31,570 fl. 87 cr. deci arată un crescământ de 3,860 fl. 55 cr., dela ultima adunare generală din anul trecut.

3. În decursul adunărilor membrii societății s'au înmulțit cu 1 fondator, 2 ordinari pe viață și 29 membrii ordinari, afară de aceștia s'a încasat 57 fl. 35 cr. ca oferte marinimoase.

Viitoarea adunare generală s'a decis a se ține la Arad, 1884 în 28 August.

Concertul arangiat în seara de 6 August pe lângă aceea, că au adus un venit de circa 385 fl. au avut o reușită foarte bună.

Fie-care diletant și-a dat silința de a satisface așteptarea inteligentului și numărului public, ce era de față și i-a și reușit pe deplin.

Arta Doamnei Nicoară, — abilitatea caracteristică mai vârtos de specialitate a coconiței Borbola, — scoala dșoarei Jurma ne-au încântat cu piesele armonioase executate pe fortepiano de Dnialor, — ple-darea eroică a uneii române în costum național la această adunare (!) a Dșoarei Adele Curtescu, — tonul cel duios a declamantei Dșoare Iulia Iancovicu, — curagiul, vocea flexibilă și puternică a dșoarei Vuculescu (10 Maiu 1881 de V. Alexandri), — naivitatea atrăgătoare a Dșoarei Bichiceanu (scopul omului de Bolintineanu) — au contribuit foarte mult la splendida reușită a concertului; — merită în fine toată lauda corul vocal din Lipova, care a cântat cu atâta desteritate, după scurta-i existență de abia un 1/2 de an, — încât mai tot numărul la și repetat.

Balul de de seară se promite a fi bine cercetat.

Din partea comitetului arangiator s'a făcut tot ce s'a putut pentru buna primire și încuarterare a oaspeților, cât și pentru buna reușită a represen-

il cunosc, îi ajunge pentru ȝece sau douăspreȝece oare!

— A! a! răspuse dl Goeffe cam preocupat, mergi de-ți caută piesa și nu te supăra; un băiat de spirit ca dta n'are să despereze nici când.

Și lăsând pe Cristian să se scoată din belea cum putea, el merse în micul seu pas scurt și direct, spre pavilionul gardului, locuit de Stenson, tot cu cele trei versuri din Biblie în cap,

Pavilionul acesta avea în parter un fel de tindă, unde dormea Ulfilas, ca să nu fie singur, cu mult mai bucuros decât în locuința sa proprie, sub preteest, că aci este mai mult în apropierea unchiului său, a cărui bătrânețe reclamă supraveghierea sa. Ulf tocmai intrase în odaia aceasta: el se era trântit pe patul său și horcăia deja. Dl Goeffe voia să se urce în etagiu, precând șgomotul unei discuțiuni il oprî. Două glasuri deosebite se convorbeau în mod foarte animat în limba italiană. Unul din glasurile aceste era elevat, ca acela al oamenilor cari nu se aud bine pe sine însuși; era glasul lui Stenson. El se exprima în limba italiană cu indestulă ușurătate, deși cu accent urit și cu greșeli multe. Celalalt glas accentuat și vorbind limba italiană curat într'un ton limpede și cu o pronunțatie foarte vibrantă părea că este audită de surdul moșneag. Dl Goeffe se miră, că bătrânul Stenson înțelege italienește și se poate exprima bine rău într'o limbă de care n'a creȝut, că

tațiunilor; — primească și pe calea aceasta recunoscința tuturor.

Societatea pentru fond de teatru român, închiȝând adunarea sa de est an ținută în Lipova poate să fie mândră de splendidul sprigin și iubire netăgăduită, cu care a fost îmbrățișată și să ȝică: Veni, vidi, vici.
Virgil Onișiu.

Scrisori din Italia.

Correspondența particulară a „TELEGRAFULUI“.

Cutremurul din Casamicciola

Neapoli, 31 Iulie.

V'am telegrafiat târȝiu și ve vor fi ajuns și mai târȝiu poate, din cauza aglomerațiunii, telegramele mele.

Dar, ce voiți? În primele momente după desastru, nici nu me puteam gândi. Căutam pe cei doi compatrioți, cu cari stam, și pe cari nu speram să mai găsec vii.

Imensă e nenorocirea, e unică în acest secol. Și ași, încă sunt sub impresiunile-i sfășietoare. Ori unde întorc fața dinaintea ochilor mei vȝd un spectacol înfricoșat, vȝd cimiteriul din Casamicciola.

E un cimiteriu îngrozitor, unde mintea se rătăcesce, să perde.

E oribil!

28 Iulie. — Pe la 9 1/2 oare seara, muzicele pretutindeni umpleau aerul de sunete melodioase. Aci se danța, dincoace se făcea musică, dincolo spectacole teatrale; toți căntau se petreacă o frumoasă ȝi de vară în modul cel mai atrăgător.

O șguduitură teribilă, o bubuitură infernală, și totul era sfârșit. Casamicciola nu mai exista.

Populațiunea Casamiccioliei era de 4500 locuitori; numărul celor veniți pentru băi trecea peste 1,500. Dintre toți acestia au scăpat cu viață vr'o 550; aproape alți 500 sunt mai ușor sau mai greu răniți, prin spitale; restul? îl puteți imagina.

Au scăpat acei ce erau la teatru — o baracă de lemn, — acei cari ascultau musica în salonul de cristal al stabilimentului Mauzi, vre-o 30 persoane ce erau în cafețelele din piața centrală și cei ce erau în piața Marinei.

Doctorul Lungu, compatriotul meu, era în salonul de cristal. O domnișoară cănta la piano, un tiner întorcea foile muziceii și vr'o 30 persoane ascultau religios frumoasă musică. La un pasagiu se auȝi șguduitura și cu densa cristale și un om din ultimul cat cădu. Toți se aruncară spre ușă; o movilă vieșuitoare se formă și cu mari sforțări putu scăpa o parte din ei, trecând pe deasupra celor-lalți.

Tinȝrul care întorcea foile muziceii scăpă cu multe contusiuni; dșoara ce cănta peri.

De abea scăpat, doctorul Lungu alergă în piața centrală învecinată, și acolo găsi pe cel-alalt compatriot, G. Mugur.

El lua înghețată la cafeneaua de lângă otelul Manzi. De odată farfurioara îi cădu din mână și — ceea ce nici acum nuși poate esplica — instinctul de conservare sau destinul îl făcu să fugă în mijlocul pieței.

Împregiurul lui se strinseră vr'o 30 persoane și toate scăpară ca prin miracul.

Cu toții luară drumul spre marișă.

Spectacolul era îngrozitor: murli încă cădeau și țipete sfășietoare se rădicau din toate părțile la cerul întunecos.

el a vorbit-o cândva. Conversația avea loc în cabinetul de lucru a lui Sten, ce da în odaia sa. Ușă de pe scară era închisă, însă urcând câte-va trepte dl Goeffe auȝi un fragment de dialog ce s'ar pute resuma și traduce astfel;

— Nu, ȝise Stenson, dta te înșeli. Baronul n'are nici un interes a face descoperirea aceasta.

— Să poate, domnule intendant, răspuse necunoscutul, dară nu mă costă nimic a me convinge despre aceasta.

— Dar așa dta vinȝi secretul aceluia, care da mai mult, așa e?

— Se poate. Ce-mi oferi dta?

— Nimic! Eu sunt sȝrac, pentru că am fost tot deauna cinstit și desinteresat; toate câte le veȝi aici nu sunt a le mele. Eu n'am decât viața, iea-o dacă ȝi să pare bună de ceva.

La vorba aceasta, prin care bătrânul Sten părea predat volniciei unui bandit, dl Goeffe sări cu un paș peste două trepte spre a-i veni într'ajutor; dară glasul italian replică cu liniștea cea mai mare:

Ce vrei se faci, domnule Stenson? Ei bine liniștesce-te, dta te poți scăpa din nevoia aceasta; ai să cauți numai talerii în vechiul ascunziș, care-l au toți oamenii cei bătrâni. Dta ușor poți găsi mijloace, a plăti pe Manasse pentru a te asigura de discrețiunea sa.

D'abea făcură căți-va pași prin întunerecul cel mai mare și în mijlocul norilor de pulvere, care opreau respirațiunea, intrară într'un riu de apă fiartă. Era apa, la 68°, ce ieșea de sub zidurile stabilimentului Belliazi, era o nouă nenorocire, o moarte mai atroce pentru cei, cari ar mai fi putut veșii sub ruine.

Aproape de spitalul Misericordia, Mugur auzi un strigăt de ajutor, primul strigăt; se plecă și găsi un om sub dărământuri; cercă să-l salveze, dar i rupse în plâns sfâșietor. Șcăparea era imposibilă: o casă cu trei etaje era deasupra lui.

Muri.

* * *

La villa Balsamo, un bătrân gol, numai cu un cerșaf pe umeri, cu figura de idiot, fugea. Nu s'a mai găsit: poate că fugi la o altă moarte.

La villa Canetti, unde locuiau noi, era groasnică catastrofa. Din două palate nu se mai vedea de cât două movile imense. Scăpaseră dintre proprietari trei frați și o soră în grădină; părintele și trei surori sub ruine.

Eram peste 60 persoane la Villa Canetti: se salvaseră numai opt. Gemetele celorlalți se auzeau încă sub ruine.

Un amic, Fede, își făcuse bagagele ca să plece a doua zi la 4 oare dimineața. Plecase mai înainte pentru eternitate.

Un altul, Cerillo din Caserta, a rămas sub ruine cu 5 persoane din familia sa. S'au desgroptat ați, morți.

Alți 35 stau încă sub ruine... poate vii.

* * *

Ajunși la marină, doctorul Lungu și Mugur, veniră la Neapoli cu primul vapor.

* * *

29 Iulie. — Un presimțământ sinistru mă gonja din Casamicciola. Plecasem cu 4 oare înaintea catastrofei și până a doua zi n'am știut nimic. De abia respândită n-vela, am și alergat dimpreună cu pictorul român Valențin, spre a scoate de sub ruine pe cei doi compatrioți: atât eram de sigur, că ei s'au putut scăpa.

Ți rupea inima spectacolul dela imbarcader. Pe o lungime de un chilometru cheul gemea de lumea desolată. Soldații de abia puteau conținea cu armele pe acești oameni, cari aveau la locul sinistrului câte o rudă; țipau, își rupeau părul și mulți voiau să se arunce în mare.

Am ajuns la Casamicciola la 12 oare ziua.

Era teribil, era imens, era sdrobitor!

În piața Marinei, singura care a putut scăpa mai puțin atinsă, zăceau cadavrele mutilate și răniți. Strigăte, și urlete sëlbatece, ce păreau că ies din inima infernului, umpleau aerul și ne sdrobeau cu desevêșire.

Ajutoarele veniseră numeroase — peste 300 soldați de infanterie, geniu și sapeuri — dar confuziunea era mai mare. Capetele se perduseră înaintea acestei imensități infernale.

Toți alergau, se loveau, strigau, urlau, plângeau...

Oh, nu, nu pot să vă descriu sfâșietoarea scenă!

* * *

Am plecat îngrabă la Villa Canetti dimpreună cu trei Englezi, ce se oferiseră spre a ne ajuta, cu un marinar și doi bersaglieri.

Înainte de a ajunge, o femeie ce își plângea trei morți ne întrebă:

— Și Dv. căutați pe cineva?

— Da! respunserăm noi.

— Unde locuiau?

— Villa Canetti.

— Oh! Villa Canetti! Dumneșeu să vă fie! răspunse ea, lăsând fața scaldată în lacrimi pe peptul ei plin de sânge.

Vă imaginați?

* * *

Am sburat acolo cu desnăjduirea în inimă.

Plângeam.

— Manassè a fost om de cinste. Bani aceștia...

— N'au fost pentru el, precum presupun; dară el a judecat altfel, căci el și i-a ținut totdeauna pentru sine însuși!

— Dta îl calumniedi!

— Ori și cum, Manassè e mort, și celalalt...

— Celalalt încă a murit, o știu.

— Dta o știți? De unde o știți?

— N'am să mă esplic în privința aceasta. El nu mai este, aceasta o știu de bună samă, și dta poți spune baronului ce vei vrea. Eu nu te tem. Adio; eu nu mai am zile multe, lasă-mă să cuget la mântuirea mea, aceasta este de aici încolo unicul lucru, ce mă preocupă. Adio, lasă-mă, îți dic, eu n'am bani.

— Aceasta îți este vorba cea din urmă?... Dta știți, că într'o oră, voi fi în serviciul baronului? Puțin me privesce.

— Dta îți poți gândi, că eu n'am venit atâta cale ca să mă plătesci cu făgădueli.

— Fă ce vrei.

(Va urma.)

Ne-am apropiat de ruine: Cadavrele zăceau mutilate în jurul nostru.

Încă odată, plângeam...

Un urlet auzii în grădină, un urlet de fiară sëlbatecă. Alergăm, e fiul cel mai mare al proprietariului.

Urlă, stringându în brațe cadavrul părintelui și sororilor sale.

Urlă, bătându-și peptul și rupându-și părul și carnea cu propriile-i mâni

Ochii sânt infectați de sânge și spumele se grămădesc la gura lui însângerată, și urlă, urlă ca o adevărată fiară.

Ne făcea frică... era nebun!

Sora lui ne asigură. Lungu și Mugur erau scăpați.

* * *

Am mers înainte.

Oroare!

Mii de cadavre fără formă umană, deja trecute în stare de putrefacțiune și mutilate în cel mai oribil mod zăceau împregiurul nostru. Strigătele lugubre de ajutor eșiau încă de sub ruine și noi nu puteam face nimic.

O femeie stă lângă o casă căutând: O, fii mei, fii mei unde sânteți? și acest cântec îl repete ziua și noaptea. Ea nebuline.

O altă femeie ținea în brațe un cadavru și, plină de veselie, îl întorcea și îl săruta neconștient. L săruta pe capul sfărmat, pe creierii sleiți. Era fiul ei.

Lângă mărșul spital Misericordia, care acopere sub dînsul pe toți copiii bolnavi și pe doctorul Palma, un om consola cu cuvinte și sărutări și trecea degetele-i tremurătoare prin părul unui cadavru înnegrit și umflat. E soția lui.

La stabilimentul Melliazi, bătrânul casier zace sdrobit cu desevêșire și împregiurul lui alte patru cadavre în aceeași stare.

La stabilimentul Manzi, o movilă de carne nici are aspectul de cadavru uman. E ceva oribil.

Mai înainte un preot bătrân cetea ultima rugăciune în sughituri și lacrimi, la o femeie ce expira. În jurul lor, toți trecătorii se opreau, ingenunchiau, și cu capetele goale plângeau și cântau ultima cântare a morții.

Mai înainte, un carabinier ținea în brațe pe un om gol. Voesce să-l salveze, un mur cade și aruncă creierii amândurora în mijlocul stradei, lângă noi.

La Piccola Sentinela.. la Piccola Sentinela e atât de imensă, atât de infernală opera destrucțiunii, opera morții, în cât nu vă pot scrie nimic acum. Sânt încă mișcat de îngrozitorul tablou...

Înainte, înapoi, pretutindeni, cadavre, cadavre cu miile cadavre cu forme oribile, desolațiunea, oroarea, moartea, infernul.

M'am întors la Neapoli, cuprins de friguri.

Detalii pe mâne.

Largo-Gagliardi, 12.

Vasile Cistoforianu.

Varietăți.

* Ministrul reg. ung. de comerț a delăturat ordinul prin care se oprise importul de porci din România.

* (Comisiunile de Sanitate în provincie.) Uniunea medicinală din Buda-pesta a dat o provocare, prin care atrage atențiunea celor ce se cuvine asupra instituțiunii comisiunilor de sanitate, cu scop de a împedea importarea epidemiei de coleră. Scopul comisiunilor ar fi a aduna date din timpul din urmă și a controla vinderea mijloacelor de traiu precum și apa de beut. De asemenea ar trebui să și locuințele să devină un obiect de cercetare conștiențioasă și minuțioasă.

* (Comisiunea de reambulare). Despre lucrările acesteia cetim în „Telegraful“ din Bucuresci următoarele:

Comisiunea de delimitare austro-română a început lucrările dela Pietrile Roșii, punct necontestat între Bucovina și Moldova.

De acolo trecând la Hangu sa constatat încălcarea și ni s'a restituit un întreg munte.

De acolo la punctele Buhalnița și Tărcău, asemenea dovedinduse mari încălcări, s'a dispus reintegrarea noastră în posesiunea munților încălcați.

Dela Slănic comisiunea o să se transporte la Vrancea; aci încălcările sânt mari, munții întregi, din Vrancea au trecut treptat în posesiunea ungurilor, așa că actualmente pichetele unguresci sânt pe valea Putnei, pe când din vechiu erau pe zarea munților.

Diarul „Nepărtinitorul“ dice, că se va putea găsi în familia Mircea un document dela 1839, prin care se constată adevăratele puncte de hotare ale Vrancei despre Ungaria: — ar fi de dorit ca administrațiunea să pue în cunoștiință pe Vrânceni a se prezenta înaintea comisiunii și a da informațiuni spre a și recăpăta munții perduți, cari pentru ei sânt de o mare valoare, servindule la pășunarea oilor.

* Amiciția între cehi și slovaci. „Narodnie Noviny“ din Turocz-Szent-Marton dice că „Beszeda“ din Märischosztran (reuniunea casinei) a arangiat o excursiune în Filipov la care au fost invitați și slovaci din Ungaria. Din isvorul amintit numai atâta se poate ști, că din partea slovacilor a participat la excursiune și bătrânul Dr H u r b a n n care în vorbirile sale ținute cătră tinerimea slovacă a accentuat cuvintele, că „dênsa pentru comorile din lume să nu se dea.“

Correspondentul în corespondența „N. N.“, o femeie, dice că au numit pe Dr. H u r b a n n „tatăl slovacilor“. Escursanții au ocupat 92 trăsuri, așa dară se poate, că au participat foarte mulți la excursiunea aceasta.

* (Un advocat dispărut.) Advocatul Iosef Gaál s'a depărtat în seara din 14 Iulie n. din locuința sa și a luat o pușcă cu două țevi și o traistă de vânat, dicând, că vrea să meargă la vânat, dară până aci nu s'a mai întors. Respectivul va fi curentat de deregătorie. Gaál e în etate de 69 ani, mic de stat și trupos. Părul din cap și barba e căruntă. La depărtarea sa a purtat vesminte unguresci și cisme de lac.

* (Un vis.) Fiul lui Ezerveny lucrător de instrumente în Königgrätz a sărit Vineri seara, din al doilea etagiu al casei, jos pe stradă. Respectivul a visat, că șede într'un vagon dela drumul ferat și că sa întemplat o nenorocire cu dînsii. Înforat de aceasta întemplantare sare iute din pat, și luânduși cu sine un geamantan de călătorie, cugetând, că sare din vagon, a sărit prin fereastra deschisă pe pardosala stradei. Nefericitul acesta și-a rupt un picior și și-a sgduit crierii.

* (Un preot ca atentator.) Episcopul Hryniesiecki, la intrarea sa în oficiu, a ținut un discurs în Vilna cătră preoțimea rom. cat. în care amenință pre toți preoții, cari până aci au făcut vre un lucru demn de pedeapsă, cu severitate hotărâtă. Amenințarea a atins pre doi preoți rom. cat., cari până acuma au dus o viață foarte desfrănată, intratăta, încât unul dintre aceștia a vrut să omoare pe episcopul și apoi pe sine însuși. Spre scopul acesta se înșucă la audiență. Din întemplantare celalalt preot fu admis să între la episcopul înainte și acesta cade la picioarele episcopului, se roagă de ertare, și spre multămită, i descopere planul preotului ce aștepta afară. Când intră și cel de afară în sala de audiență fu prinș și în busunariul acestui aflară un revolvăr încărcat și o sticlură cu venin.

* (O morit la iereastă). În Honetschlag, cercul Oberplanului, după cum dice „Volksztg.“ din Crumau, în Dumineca trecută s'a certat doi ficiori din Oberplan cu un servitor din Honetschlag. Cel din urmă, care sta pe o scară ca să vorbească cu aleasa lui pe fereastă, fu amenințat de cei doi din Oberplan să vie jos. Fiind că acesta n'a vrut să se scoboare, se sue fiul neguțătorului H. din Oberplan și împunge pe servitoriu cu cuțitul în picior. Prin aceasta a tăiat o vênă principală a servitoriuului, care cădu amețit de pe scară și în scurt timp și încetă din viață. Făptuitoriu sa prezentat el însuși în zilele cele mai de aproape la judecata din Oberplan.

Conspectul operațiunilor Institutului de credit și de economii „Albina“ pro Iuliu 1883.

Întrate.		fi. cr.	
Numerariu în 30 Iuniu	60,535.89		
Depuneri	144,432.33		
Cambie rescumperate	114,288.84		
Împrumuturi ipotecare și alte împrumuturi	8,258.53		
Interese și provisiuni	12,197.57		
Fondul de pensiune	59.75		
Monetă vândută	103,315.27		
Efecte	9,668.79		
Conturi curente	87,391.15		
Dive rse	6,867.58		
		fi.	cr.
		547,015.70	
Eșite.		fi. cr.	
Depuneri	86,550.35		
Cambie escomptate	150,865.74		
Împrumuturi ipotecare și alte împrumuturi	37,948.90		
Interese la depuneri	172.53		
Contribuțiuni și competențe	3,603.39		
Dividende	20,240.—		
Conturi curente	93,900.31		
Salarie și spese	1,838.39		
Monetă cumpărată	84,971.74		
Diverse	20,712.75		
Saldo în numerariu cu 31 Iuliu 1883	46,211.58		
		fi.	cr.
		547,015.70	

Sibiu în 31 Iuliu 1883.

Visarion Roman m. p., Iosif Lissai m. p.,
director executiv. comptabil.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 9 August n. 1883.

	Viena	B-pesta
London (pe polița de trei luni)	119.70	119.70
Galbin	5.65	5.66
Napoleon	9.49 1/2	9.49
100 marce nemțesci	53.25	53.30

Nr. 3024. Scol. [466] 2-3

Spre conferirea următoarelor stipendii din fundațiunile archidiecesei gr. or. române a Transilvaniei, anume:

1. două stipendii din fundațiunea Cologeană à 60 fl. v. a. anuali pentru elevi din scoalele medii;

2. un stipendiu din fundațiunea M. Peioviți à 60 fl. v. a. anuali pentru gimnasiști,

să scrie concurs cu termenul până 15/27 August a. c.

Concurenții au a proba cu acte oficioase, că sînt români de confesiunea greco-orientală: lipsiți de mijloacele materiale spre continuarea studiilor; deplin sănătoși, și că în semestrul ultim al anului scolastic 1882/3 au raportat din studii calculul general foarte bun.

La conferirea stipendiilor din fundațiunea Cologeană se vor preferi conform literelor fundaționale — *ceteris paribus* — concurenții din munții apuseni ai Transilvaniei.

Cererile instruite cu documentele relative la condițiunile de mai sus sînt a se așterne direct la acest consistoriu. Cele neinstruite, sau intrate după termenul prefapt nu se vor considera.

Sibiu, 26 Iulie 1883.

Dela consistoriul archidiececan gr.-or.

Nr. 631 — 1883. [459] 3-3.

CONCURS.

Pentru anul scol. 1883/4 sînt a se da 4 stipendii de câte 10 fl. pe lună pentru elevii scoalei de agronomie din Mediaș.

La folosirea stipendiilor pe întreg timpul studiului pot reflecta:

1. Cei născuți în una din comunele din fundul regiu și cari sînt primiți la scoala de agronomie din Mediaș.

2. Cari vor documenta viața nepătată.

3. Cari, dintre mai mulți egal vrednici, se va considera mai lipsit.

Dela stipendist se recere să producă testimoniu dela direcțiunea scoalei agronomice din Mediaș despre progresul făcut. Neproducerea acestui testimoniu are de urmare detragerea stipendiului.

După împlinirea condițiilor înscrise stipendiile se vor distribui fără privire la religione și naționalitate.

Suplicile instruite:

a) Cu carte de botez;

b) Cu atestat dela directorul despre primirea în scoala agronomică în Mediaș;

c) Cu testimoniu despre absolvirea scoalei populare, reale s'au medii;

d) Cu atestat oficios despre sărăcie.

Sînt a se trimite cel mult până în 15 Septembrie aici.

Sibiu, 3 August, 1883.

Oficiul central al universității săsesci.

Nr. 157. [464] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Osoiu, devenită vacantă prin moartea parohului Vasiliu Popp, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt:

a) locuința liberă în casa parohială cu 2 încăperi și o tindă, precum și toate edificiile economice necesari unui econom, computate la an 20 fl. v. a.;

b) usufructuarea porțiunii canonic, pe care comuna bisericească o plătesce de toate dările, constătătoare din 8 jugere 1595⁰ arătură, 6 jugere 480⁰ fânaș, 1 juger 1325⁰ pășune și 2 jugere 380⁰ neproduc-

tiv cu venit curat la an 100 fl. v. a.;

c) birul preoțesc dela 70 familii à una m. eșă mică (16 cupe) per 1 fl. 70 fl. v. a.;

d) tot dela atâtea familii câte 1 di de lucru sau 40 cr. = 28 fl. v. a.;

e) venitul stolar socotit după calculul de mijloc = 32 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această stațiune sînt așteptate, suplicile lor de concurs instruite cu documentele prescise de statutul organic și de regulamentul pentru parohii, ale așterne până în termenul memorat, subscribându-lui oficiu protopresbiteral, în Giurgești posta ultimă Reteag (Rettag).

Oficiul protopresbiteral gr.-orient. al tractului Dejului.

C. Giurgești la 30 Iunie 1883.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Constantin Bodea m. p.,

administr. protopresbiteral.

Nr. 170 [452] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc la scoala confesională gr. or. din Vidra superioară, protopresbiteratul Cămpeni se deschide concurs până la 15 August a. c. st. v.

Emolumentele sînt:

Salariu anual de 250 fl. v. a. cuartir și lemne de foc.

Petițiunile instruite conform legilor din vigoare au de a se subșterne „oficiului protopresbiteral gr. or. în Abrud”, până la termenul mai sus indicat.

Vidra superioară în 7 Iulie, 1883. Comitetul parohial gr. or. din Vidra superioară în conțelegere cu

Ioan Gall m. p.,

ppresb. gr. or. ca adm.

Nr. 164. [455] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunii de învățătoriu la scoala confesională greco-orient. din comuna Aciliu, protopresbiteratul Săliștei, se scrie concurs cu termen până la 18 August st. v.

Emolumentele sînt:

Salariu anuale 200 fl. v. a. ce se vor plăti în rate lunare.

Cuarter și lemnele necesare.

Doritorii de a ocupa acest post au a adresa cererile instruite conform legilor din vigoare la oficiul protopresbiteral al tractului Săliștei în Sibiu până la termenul sus indicat.

Aciliu, 10 Iulie, 1883.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Nr. 232 [462] 2-3

CONCURS.

Încuviințându-se aședarea unui capelan lângă neputinciosul preot din Berghin și filia Colibi ca parohia de clasa a III prin preainaltul ordin consistorial din 14 Iulie 1883 Nr. 2275 B., se scrie pentru ocuparea acestui post concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Capelanului se asigură din venitul parohiei de 400 fl. v. a. la an 200 fl. v. a.

Doritorii la acest post de capelan au aș adresa suplicile inzestrate conform legilor în vigoare cu documentele necesare oficiului protopresbiteral subșemnat.

Sebeș în 21 Iulie 1883.

Oficiul protopresbiteral pr. or.

În conțelegere cu comitetul parohial:

Ioan Tipeiu m. p.

protopresciter,

Nr. 473—1883. [454] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor posturi la scoalele grănițiare, și anume:

1. Învățătoriu adjunct la scoala din Orlat, comitatul Sibiului, cu salariu anual de 200 fl. v. a., relut de cuarter 12 fl. 60 cr., și trei stângini lemne de foc, eventual relutul pentru ele.

2. Învățătoriu adjunct la scoala din Voila, comitatul Făgărașului, cu salariu de 180 fl. v. a. cuarter liber și lemne de foc dela comunitate.

Petenții la aceste posturi să-și aștearnă suplicile provădute cu diploma de calificațiune și alte documente necesare până la 20 August a. curente la:

„Comitetul administrativ scolastic al fondului fostilor grănițari din regimantul I român la Sibiu.”

Nr. 319 [461] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III a Birtini, protopresbiteratul gr. or. al Zarandului în urma ordinațiunei Venerabilului consistoriu archidiececan dtdo. 14 Iulie a. c. Nr. 2351 B. se scrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post parohial sînt 325 fl. v. a. la an. cari însă cu timpul se mai pot urca.

Doritorii de a competi la aceasta parohie vor avea aș așterne petițiunile lor instruite în sensul „Statutului organic” și al Regulamentului congresual pentru parohii, la subscrib., până la termenul sus indicat.

Brad în 20 Iulie 1883.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Georgiu Părau m. p.,

adstr. ppresbiteral.

Nr. 3075 1883 [463] 3-3

Publicațiune.

În afacerea de regulare de posesie și a segregării de pădure în comunele Boiu mare și Boiu mic pentru începerea lucrărilor premergătoare, designarea plenipotențiarilor și alegerea inginerului și pentru pregătirea planului și preliminarului de spese, mai departe pentru autenticarea lucrărilor primitive, pentru întreprinderea clasificării și a estimării, și încât lucrurile premergătoare s'ar autentica pentru pertractarea meritorică se pune di se pertractare pe 12 Septembrie, 1883 la 3 oare după amiazi și cele următoare în locuința domnului Szentkereszti Pál în comuna Boiu mic, la care invit părțile interesate, observând, că absența lor nu va împedea cursul pertractării.

În numele tribunalului:

Elisabetopole, 13 August 1883.

Káplány Géza m. p.,
jude de tribunal esmis.

[451] 3-3

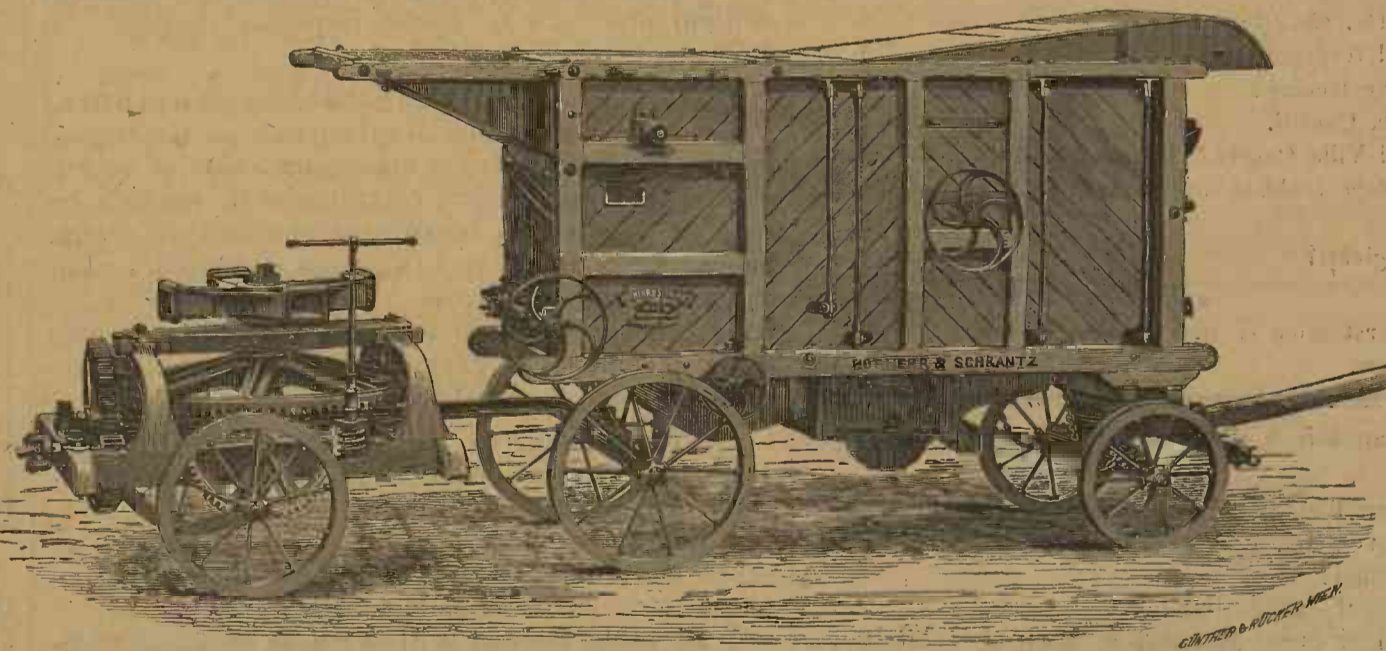
Se primesce

un tiner bine crescut, cu cel mai puțin patru clase elementare, ca

învățacel de neguțătorie

la

Antonie Behnitz în Sibiu.

ANDREIU TÖRÖK,

esposițiune de mașine agricole și fabrică de mașine

în Sibiu, poarta Cisnădiei, strada dumbrăvei Nr. 1,

recomandă cu prețuri și condițiuni foarte estine

mașine de îmblătit întoarse cu mâna, cu cai și cu vapor,

precum și

escelente ciure de cernut, Trieure

[441] 4-6

și tot felul de mașine și recuisite care aparțin specialității acesteia.

Reparaturile se eșcută foarte estin și foarte prompt.